

ЕДИНЪ БРОЙ
10 ст.

ВЪСТНИКЪ ДОБРУДЖА

ЕДИНЪ БРОЙ
10 ст.

ИЗЛИЗА: ПОНЕДЪЛНИКЪ, СРЪДА И ПЕТЪКЪ

Абонаментъ за България: 7 лв. шестъ мѣсечно; за странство: 14 лв. — Обявления: 15 ст. за кв. см. — Всичко що се отнася до в-ка се адресува: До дирекцията на в-къ „Добруджа“ — Бабадагъ. Ръкописи назадъ не се връщатъ.

Освобождението на Добруджа и Съюза. — Военни новини. — Бъдещето на Добруджа. — Исторически права на България върху Добруджа. — Народно-спомогателенъ фондъ „Добруджа“ — Мартирологъ на Добруджанските първенци.

М. Г. Марковъ.

Освобождението на Добруджа и Съюза

Говоря за бъдещето на този съюзъ, въ който лежи не само гаранцията за очаквания траенъ миръ, но и върху които социолога днесъ гради онѣ велики надѣжди, въ които се очертаватъ бъдещитѣ насоки и форми на човѣшкия прогресъ и култура.

Силата и значението на съюза, като организирана военна мощъ, днесъ сѣ вече очертали: особеноститѣ въ добродѣтелитѣ, качествата и актива на отдѣлнитѣ народи, които го съставляватъ, се попълватъ едни съ други въ общо цѣло, каквото всѣки единъ отъ тия народи, взетъ по отдѣлно, не би могълъ самъ да даде. Всичко това, обаче, би останало мимолетенъ исторически събитъ, ако ний не успѣемъ да му поставимъ здрави основи, ако ний не съумѣемъ, или пропуснемъ да използваме всичко онова, което би могло да послужи за яки неразривни връзки, които да циментиратъ неразрушимо за въ бъдеще, нашето съюзническо единство. И особено важна, съдбовосна дори, е въ това отношение, кривата или неправилна прѣпѣлка на дадени обстоятелства и въпроси, които иматъ, или биха имали, по-голямо и по-съществено значение, отколкото ний въ действителностъ имъ отдаваме.

Единъ отъ тия въпроси и обстоятелства, който има характера на яко обединително звено, което ни свързва за далечно бъдеще съ централнитѣ сили, въ всѣки случай, ще си остане освобождението на Добруджа, — това „парченце земя“, както го наричахме прѣзрително нѣкога ромънския държавникъ Когаличану, което ни биде откъснато отъ дълбочината на нашето сърдце, за да се даде като разбитна монета на Ромъния сръбу Бесарабия, при познати вече условия, при които се бѣ сключилъ Берлинския договоръ.

Азъ искамъ да припомня събитията отъ тая именно епоха и особено онѣ, които непосредствено ги послѣдстваха за да изтъкна тукъ, причинитѣ по които, върхѣмъ естествената насока и политическата необходимостъ въмъ едно единение съ централнитѣ сили, ний дълго врѣме бѣхме принудени да се колебаемъ въ обратенъ пътъ. Причината на това не бѣ толкова Бер-

линския договоръ, колкото съюзническиятъ договоръ отъ 1883 г., сключенъ между Ромъния и Австро-Унгар-Империя, който Ромъния широко използва повече отъ 30 години, за да издебне своята мощна протекторка, тъкмо въ онѣ критически моменти, когато надежда за съюзническо издѣлжение бѣ настъпилъ.

Отъ тоя именно договоръ Ромъния черпеше всичката оная дързостъ, жестокостта и унижеността на която, ний тъй дълго изпитвахме и все той бѣ една отъ причинитѣ, по които ний прѣхажвахме азикътъ си, за да не намеримъ онова мъченическо „приятелство на всѣна цѣна“ съ Ромъния, което съюзитѣ и сѣ централнитѣ сили ни предлагаше; защото добритѣ отношения съ централнитѣ сили сѣ бивали винаги близко и до нашия разумъ и до нашитѣ политически чувства и винаги дори и въ моменти на жестоки изпитания, ний сме се старали да запазимъ отворени врати за евентуално разбиране съ тѣхъ. Така Ромъния бѣ ни наложила и онова наше самопожертвование, което ни заставяше безмълвно да търпимъ 38 годишното мъченичество на Добруджа, която и до послѣдния моментъ бѣ поставена подъ гнета на единъ изключителенъ режимъ; режимъ оформенъ въ начало съ устройствения законъ на Когаличану отъ 1880 година, въ послѣдствие съ реформения такъв отъ 1909 год., съ който и се дадохъ известни политически права, но „политически права безъ свободи“, както типично ги нарече синътъ на Когаличану.

Днесъ нашия съюзъ и перфидността на Ромъния сръбу централнитѣ сили, освободи Добруджа и турѣ край на тоя режимъ, който, — нека върваме въ Бога на нашето общо дѣло, — никога не ще се възобнови. Той ще остане само единъ исторически фактъ, който да свидетелствува, че Добруджа нивога въ действителностъ не е бивала анексиранъ отъ Ромъния, че тя бѣ държана само подъ гнета на една противоправна и противодоговорна насилническа окупация, отъ който чудодѣлната сила на тоя нашъ съюзъ я спаси.

А всичко това, турѣ край на онова положение, което договора отъ 1883 год. създаваше и наличността на който, поради своитѣ присжщи послѣдствия, би попречилъ яснотата на бъдещето наше единение съ сегашнитѣ ни съюзници.

Освобождението на Добруджа не влизаше, наистина, въ непосредственитѣ дѣла, които рѣшиха нашата паметъ въ войната и които съставляваха тогава *conditio sine qua non* за сключването на съюза; но за това то се явява като единъ отъ онѣ негови присжщи резултати, които обезличаватъ, които гарантиратъ и които затвърдяватъ най-добриятъ неговото бъдеще. То разкрива нови широки хоризонти за бъдещето наше съюзно единение, защото прѣмахва прѣпятитѣ, които договора отъ 1883 г. прѣдставляваше и защото нашето национално обединение завършено, България ще може да развие и да съсредоточи всичката присжща на своя народъ енергия въ актива на съюза и въ осъществление на онѣ надежди и перспективи, които настоящитѣ негови успѣхи рѣсватъ въ тия хоризонти.

Ето защо, свободата на Добруджа се явява като една отъ най-важитѣ и яки бръчки, които обезпечаватъ бъдещето на тоя съюзъ и ето защо на нея ний гледаме, като на въпросъ отъ първостепенна важностъ въ това отношение.

Военни новини.

Македонски фронтъ. Съвършено слаба бойна дѣйностъ по цѣлия фронтъ. Въ мѣлненско по дѣспия бръгъ на Вардара, при с. Алчакъ-махле и край Долна Струма, при с. Ени-кой, бѣха отбити съ огънь неприятелски разузнавателни отдѣления.

Ромънски фронтъ. При Махмудия и Тулча, рѣдѣтъ артилерийски огънь.

Западенъ воененъ театръ.

Групата армии отъ Баварския Прѣстолонаслѣдникъ Сутринята сръбу издадениитъ завои на Лепсъ, настѣпващитѣ сили англійски войски бидоха отблъснати съ тежки загуби за неприятеля. Въ прѣднитѣ окопи отъ двѣтѣ страни на шосето, Арасъ-Ленсъ неприятелѣ сѣ затвърди. При Фонтенъ неприятелскитѣ нападения прѣмаха успѣхъ. Осѣщо така бѣха отбити атакитѣ по фронта Арасъ.

Група армии на Германския прѣстолонаслѣдникъ. По двѣтѣ страни на шосето Корбени—Бери—О—Багъ боевата дѣйностъ бѣ въобще умѣрена.

Източенъ воененъ театръ. Южно отъ желѣзнопътната линия Львовъ—Тарнополь и НараВовка артилерий-

Веникъ.

ДОБРУДЖА

(въ нейното историческо минало).

II.

Борбитѣ, движенията и опититѣ на Българитѣ прѣди Аспаруха да създадѣтъ въ Добруджа самостоятелно Царство.—Ирминиковото Царство въ Добруджа.—Бунитѣ на Виталиана, Българя и Драгана въ Добруджа и въ Долна Мизия.—Войнитѣ на Аваритѣ и Джурулски миръ.—Скито-Тракийски характеръ на източната империя въ врѣмето на Юстиниана.—Аспаруховото дѣло като резултатъ на тия бори и политическото възраждане на туземното въ Добруджа и Мизия население.—Добруджа пантеонъ на нашето минало.

3-о. Прѣди Аспаруха, синътъ на Атила—Ирникъ, ополовава въ Добруджа въ срѣдята на 5-и вѣкъ, едно полузависимо отъ източната империя, хуно-българско господарство. Слѣдъ смъртта на баща му, хунската държава сѣ разпада и вмѣсто обединения хунски съюзъ нарѣдъ, възникватъ отдѣлнитѣ политико-войскови организации на Авари, Българя и Славяни. Името славяни, едва въ послѣдствие става расово название на всички стари скито-тракийски народи и плѣмена. На едно съ раздѣлата на тия народи, раздѣлятъ се и три-

мата Атилови синове. Най-малкиятъ отъ тѣхъ, Ирникъ (Ерпакъ или Херпакъ), името на когото намираме въ списъка на българскитѣ царе намѣренъ отъ Попова, минава Дунава като приятелъ и съюзникъ на империята и се установява като владѣтел на Добруджа. Това негово дѣло, се обяснява съ неговия тихъ и миролюбивъ характеръ, за който свидетелствува и факта, че въ 466 год. той отказва да се отзове на братъ си Дензерикъ (Динцо или Динчо, по готски историкъ Юрдана) да прѣдприеме съ него съвѣстни враждебни дѣйствия противъ Византия.

Неизвестна е по-нататъшната съдба на Ирниковото хуно-българско Царство въ Добруджа. Но буната на тракиецъ Виталиана отъ 514 г. съ неговитѣ 60,000 души хуни и българи събрани въ Добруджа и Долна Мизия, както и втора една буната на Българитѣ отъ същата мѣстностъ избухнала въ 538 год. подъ водителството на българскитѣ воеводи Българъ и Драганъ, показватъ, че и слѣдъ Ирника, Добруджа си остава гнѣздото на раждащата се, отсамъ Дунавска Българска Държава.

Събитията, които слѣдватъ слѣдъ това, не сѣ освѣтъ естественитѣ логически етапи на сѣщия политико-общественъ процесусъ, който завършва съ минаването Дунава отъ Аспаруха и основаването на първото Българско Царство въ Добруджа. Такива сѣ войнитѣ на Аваритѣ прѣзъ VI вѣкъ, които иматъ Добруджа за театръ и първиятъ периодъ на които свър-

шва съ мира сключенъ въ 591 г. при Зюгулъ (Zugula) вѣроятно при дѣспия Джурулъ, чиято мѣстностъ, нѣкоп исторически търсятъ и сочатъ при гр. Чорлу въ Тракия. Като Хунитѣ, тѣй и Аваритѣ сѣ били скитотракийски съюзеи народъ, въ състава на който влизатъ Хуни, Българя и Славяни. Тѣхното дѣло не е било, освѣтъ дѣло на нашитѣ прѣдѣди, отъ врѣмето на Българската прѣдистория, която обема и обяснява социалнитѣ и исторически причини, които прѣдшествуватъ основаното, отъ Аспаруха, Царство.

За Славяно-Българския съставъ на Аварския народъ говорятъ слѣднитѣ два факта: а) прѣзъ 593 год. Византийския пълководецъ Прискъ минава Дунава при Силистра и напада Славянитѣ до Ардагаста. Аварскиятъ царъ, счита това за нарушение на Джурулския миренъ договоръ и обявява война, която бива избѣгната слѣдъ като Прискъ се съгласява да освободи плѣненитѣ 5000 души Славяни и да повърне половината заграбена отъ Славянитѣ плячка; б) прѣзъ 597 г. войскитѣ на Приска почватъ ново военни дѣйствия съ Аваритѣ и се съблъскватъ съ единъ отрядъ отъ 1000 души Българя. Тия варвари, казва Теофанъ и Симонакъ, поданици на Аларски Царъ, разчитатъ на сключения договоръ, съсѣмъ спокойно минаватъ въ своя пѣкти, когато изведнажъ биватъ инепадани отъ смъртоноснитѣ стрѣли на Ромеитѣ. Слѣдъ несполучливъ единъ оитъ на Българитѣ да се обяснятъ съ началника на имперскитѣ войски, тѣ засматъ позиции

кия и минния огън остана оживен. При Злата Липа въ едно разузнавателно нападение при завръщането си взехме няколко руски пленника.

Турски военен театър. По фронта на Днала, на лъвото крило, английски автомобили, които се опитаха да приблизят нашите предни постове бидоха отбити чрез огън. На еваския фронт, на лъвото крило от време на време пехотински боеве.

(Бюлетин за 27 VI 1917 г.)

Македонски фронт. Нищо особено за отблъскване.

Западен военен театър.

Групата армии на Баварския Престононаследник. Със тежки батареи огън и с ясен успех бомбардиряхме укрепеното англо-французко пристанище Дюнкерхен. Като отплата неприятеля обхвана с своя огън Остенде. Военни повреди няма. До английските окопи на морския бряг причинихме чрез обстрелване с наши артилерийски и минометни огън силни разрушения. След спускане пред обид, привечер артилерийската дейност на нѣкои сектори на фландрския фронт се доста засили. Юго-източно от Пнегор от нашите штурмови части биде завладѣн един белгийски пост, при Хоге отблъснахме едно неприятелско разузнавателно отдѣление. Южно от шосето Камбъ — Арасъ английските прѣтѣрѣха тежки загуби въ плѣнни и убити от вестфалски и рейнски штурмови части при очистването на един окоп. Прѣд нашите полски позиции северно от Септ Кангенъ имаше многократно малки сражения между нашите постове и английските части.

Групата армии на Германския Престононаследник. Въ отдѣлни позиции сѣверно от Ена, сѣверно от Реймъ и въ западни Шампанъ, оживен артилерийски бой.

Групата армии на Херцогъ Блехтъ. Разузнавателни части от киртеберски полкове взеха известен брой пленници въ французските окопи.

Източен военен театър. На източно галицийския фронтъ артилерийската дейност продължава.

Турски военен театър. На лъвото крило на кавказкия фронтъ слаб пехотински и артилерийски огън. По фронта на сина на 25-й след обид имаше дѣйствително сражение благоприятно за насъ. Неприятеля загуби три самолета. Един неприятелски пилотъ е убитъ. По другите фронтове нищо за отблъскване.

Вечерно съобщение. На запад освѣтъ прѣдпобѣдата оживена дѣйност по пята Ленъ — Арасъ нищо особено. На изток положението е непроменено.

(Бюлетин за 28 VI 1917 г.)

Ромънска мисия въ Италия. Въ Милано, Италия, е пристигнал ромънския генералъ Геореско, придруженъ от седемъ генерал-маIORни офицери.

Ромъните безъ муниции. На Парижкия в. „Танъ“ телеграфиратъ, че генералъ Авереску, главнокомандующъ на ромънските войски, въ единъ разговоръ е заявилъ, че тифусътъ, който отъ нѣколко мѣсеци насамъ върлува въ сръбската на ромънските войски, е намалялъ. За сега армията се нуждае отъ артилерия и муниции, липсата на които била чувствителна.

Раздѣление на руската и ромънска армии. Споредъ едно Петроградско съобщение, изтеглението на руските войски, оставени да засилитъ ромънската армия, било започнато. Ромънската армия ще биде наново сформирована въ отдѣлни континенти.

И женитъ на фронта. Въ Петроградъ по настоящемъ се сформирова една дивизия отъ жени доброволци, които щели да бѣдятъ изпратени на фронта.

Споредъ едно съобщение отъ Ню-Йоркъ, въ Америка се обучавали около 200,000 жени, които идущата есенъ щели да бѣдятъ прѣнесени на западни военен театър.

„Бъдащето на Добруджа“.

(Из Deutsche-Zaikan-Zeitung отъ 21 Май 1917 г.)

Когато съюзните войски, следъ намѣсата на Ромъния въ войната, бѣха завършили побѣдоносно своя походъ въ Добруджа и стигнаха устиата на Дунава, цѣлата българска преса ни напомни, че Добруджа е люлката на старото българско царство, че Волжките българи нѣкога сѣ дошли въ сегашна България презъ Добруджа и устиата на Дунава, че населението въ цѣла Добруджа до днесъ още, чакъ до Тулча е въ по-голямата си частъ българско и че тѣмо Тулча е дала нѣкои отъ първите български политически и литературни борци. Лозунга „Балкана е български отъ Охридъ до Тулча“ възбуждаше и възпламеняваше тогави духовете.

Между, това отъ мѣста, гдѣто се имаше интересъ да се събятъ недоразумѣния и раздори, починаха да се прѣсѣкатъ слухове, че германците нѣма да дадатъ Добруджа на Българитѣ, или пъкъ че искали да я задържатъ за себе си. Напѣта ни се, по тоя случай дългъ да кажемъ съвѣтъ отворено на тия тъмни личности, които нека да работятъ потайно, германското становище по Добруджанския въпросъ.

Проблемата се разпада очевидно въ дѣй части: политическа и военна. Последното разрѣшене на политическия въпросъ могатъ да донесатъ само прѣговоритѣ за мира; на първо време прѣдстои разрѣшенето само на военния въпросъ.

Официалното положение на Германия, което за сѣга нейните военни дѣла е известно отъ последната рѣчь на канцлера, отъ която се вижда, че Германия има прѣдъ всичко за принципъ да се не занимава съ никакви окончателно опрѣдѣлени цѣли по отдѣлните въпроси, до като не настѣне пълното разрѣшене на общите военни задачи.

Изобщо взето обаче, това което е ясно и положително, то е, че Германия съвѣтъ не мисли да прѣдприме усилването и прѣвъзможването на България. Германия, като съюзникъ, естествено желае една могъща България, върху широки и трайни устройствени основи, една България, която следъ войната да може да може да се закрие по възможностъ най-здраво по всички свои граници. Германия съвѣтъ не ще се противопостави на желанията на своите съюзници, които изглежда да способствуватъ и за нейното дѣйствително усиление. По отношение на отдѣлните политически въпроси обаче, които могатъ да се разрѣшатъ окончателно едва следъ свършването на войната, официална Германия не взема никакво обвързване и положение, до тогава, до като на първо мѣсто стоятъ въпроситѣ отъ чисто воененъ характеръ.

При разрѣшаването на задачата, да се разбие Руско-ромънската армия и да се прогонятъ тя далечъ задъ границата, германското главно командване и германските войски дѣйстваха по такъвъ мощенъ и рѣшаващъ начинъ заедно съ Българитѣ, щото би трѣвало да изчезне и най-малкото съмнение спрѣмо германците. И на двата фронта се дѣйствува съ такава искрена сплотеностъ между Германски и Български войски, щото волята на Германия да обезпечи на България едно мощно бъдаще, стои извънъ всякаво съмнение.

Каква форма ще взематъ нѣщата при последния походъ на войната по отношение на Русия и Ромъния, и какъ ще се удовлетворятъ Българските, Австро-унгарските, Германските и Турските интереси, това сѣ политически въпроси, окончателния отговоръ на които ще допесе единъ отъ близките дни. Ако отъ страна на Германия се проявила една въздржаностъ въ изказването на тия въпроси на бъдащото, до тогава поне до като всичко е заето съ разрѣшенето на военния таква и съ създаването на едно по възможностъ по-благоприятно общо положение прѣдъ започването на прѣговоритѣ за миръ, то това не би трѣвало да дава никакъвъ поводъ за нѣкакви си съмнения въ Германските намѣрени.

Общата издръжливостъ сръбцу барабашния огън на Сараева офанзива, наново подчертава, колко е истинна военната общностъ между съюзните държави и на всѣки външенъ опитъ да се постави политическата общностъ въ съмнение, трѣбва да се гледа като на опитъ, който прибрѣга къмъ негодни сръдства.

Германия стои върно и силно на страната на съюзниците си; тя вижда въ тѣхната сила и своя интересъ; тя сключи съюзъ съ България, съ надѣжда и увѣрението да види въ нея и следъ войната единъ силънъ свой съюзникъ на Балканитѣ.

Това общо очертаване на въпросъ трѣбва да се счита за достатъчно, до разрѣшенето на неразрѣшената още окончателно военна задача и до наръвването за разрѣшене на политическия въпросъ свързани съ нея.

Б. Р. Добръ е, че почтаемото управление на „Deutsche-Zaikan-Zeitung“ излиза отъ досегашната си строга резерва по Добруджанския въпросъ и разпрѣсква мѣлата на съмненията, които тия „тъмни личности“ бѣха хвърлили върху него. Добръ ще биде, ако той почне да пише по него по-често, бѣжда да се ограничава въ ролата на строгъ тълкувател на „официалното становище на Германия“. Тая ролъ принадлежи на канцлера Берманъ Холвегъ, и на неговите официални прѣставители, а не на „Deutsche-Zeitung“; пъкъ неговото мѣсто не е въ София и „духовните връзки“, за които тоя германски вѣстникъ въ България щеше да ратува, бѣха се прѣобръзали въ „духовенъ разривъ“, който не би ползувалъ, мислитъ пий, нито съюзъ, нито „официална Германия“ отъ нѣто на който той почва да ни говори.

Официалното становище на Германия по тоя въпросъ, пий го знаемъ отъ изказанята на нашия М-ръ Прѣседателъ, и тѣ за насъ имаше много по-голямо значение и важностъ отъ тия на „Deutsche-Zeitung“; а значението и ролата на тоя последния е, да паразитна душата и чувствата на Германския народъ до толкова, до колкото въ тѣхъ се отразяватъ тия, които ни вликуватъ.

ОТЗИВИ

Ромънска ли е Кюстенджа? Една монография върху градъ Кюстенджа въ Географическо и историческо отношение, печатана на ромънски езикъ въ 1897 год. съдържа едно рѣдко въ ромънската литература признание върху въпроса за ромънското население на гр. Кюстенджа.

На стр. 39 авторътъ и М. О. Ionescu казва: „По отношение на народноститѣ, ромънските елементи въ града прѣобладава и брой 2519 души“; а на стр. 84 отъ същото съчинение авторътъ, който говори за състава на това ромънско население, хвърля лека свѣтлина не само върху ромънската официална статистика за Кюстенджа, но изобщо и върху статистикитѣ за ромънското население въ цѣла Добруджа.

Като говори за най-малкото отъ страна на държавата за економическото водране на града и следъ като хвали взетитѣ мѣрки, прѣминава на въпроса за етнически съставъ на населението, както следва: „Не е направено, обаче, същото нѣщо и по отношение на състава на населението, на който въпросъ отечеството не е отдало всичко внимание“.

„Искамъ да говоря за колонизирането на Кюстенджа съ ромънски елементи“...

„Ако по-горе посочитъ че ромънските елементи прѣобладава, тоа е относително, защото, ако отъ ромънското население на Кюстенджа (2519 души) спадне въ населението на казармитѣ, което надминава хиляда души, оставатъ ни около 750 мѣже.“

„И още не сме казали всичко — Ромънските елементи въ Кюстенджа е прѣдставенъ отъ едно прохладно население, състояще се отъ военни и чиновници безъ стабилностъ; така цѣлата на стабилнитѣ ромъни не се издига на по-вече отъ 10 собственици и търговци“. „Това е броятъ на Ромънските колонисти въ Кюстенджа следъ двадесетъ години отъ заемането на Добруджа“.

„Ето каква е дѣйствителността на нѣщата въ ромънската Кюстенджа“.

и избиватъ отъ града, който ги напада. По послѣ Аварския царъ, поисква обяснение отъ империята за това нарушение на договора, на което му се отгора, че стѣловенното се дължи на грѣшка и незнание отъ страна на началника на византийските войски.

4-о. Знаменителни за време и дѣлото на Аспаруха сѣ и следните явления въ самата империя презъ епохата на Юстиниана. Отъ Римска тя се прѣобразува на Тракийска, на Свѣтска, на Хунска, на „Барварска“. Следъ успѣха на Виталиановата бунъ, Виталианъ сипъ на Аспаръ става Византийски генералъ и Консулъ на империята, който като такъвъ се пообратилъ съ Юстиниана, тогава простъ аспиратъ на прѣстола на уйка сѣ Юстинъ, станалъ императоръ отъ обикновенъ овчаръ. И двамата тракийци по произходъ, пообратилъ се отъ старъ скитски обичай, като и двамата надинаватъ отъ единъ и сѣщи сѣдъ вино, раздѣсело съ кръвъ.

Задъ това пообратилъ, Юстинианъ скрива своитѣ враждебни цѣли, възбужда вълѣдѣние страха му, да не би Виталианъ да го измѣти въ прѣстононаследнието, което той смяталъ застрашено отъ славата и голѣмото политическо влияние на Виталианъ. Следъ като отстранява по тоя начинъ всѣко подозрѣние спрѣмо себе си, Юстинианъ нагодява убийци, които една вечеръ убиватъ Виталианъ, когато той излизалъ отъ палата. Следъ неговата смъртъ Юстинианъ заема мѣстото на Имперския консулъ, както и това на водителъ на пар-

тията на „Сипитѣ“, която била партия на мѣстното въ империята население, т. е. партията на тракийцитѣ, скититѣ, хунитѣ и славянитѣ. Хората отъ тая партия въ това време не губили случай да демонстриратъ на вѣждатъ и по всички начини своитѣ национални стрѣлки, аспирации и особеностъ. Тѣ почватъ да се обличатъ, подстриватъ и носятъ „по хунски“, да си обличатъ „дълги бради по скитски“. Самъ Юстинианъ по-слѣдъ примѣра пий и Провоний му патаква, „че се носелъ като „варваритѣ“.

Така Римъ загубва на изтокъ, въ епохата на тракийските днации, своето външно и господство, и въ времето на Аспаруха източната империя взема повече или по-малко една скито-тракийска физиономия, която създава пригодна почва за възстановление на една скито-тракийска държава на Балканитѣ. Политическия трѣгъ на държавнитѣ институции въ империята обаче, сѣ съставлявали непрѣодолима прѣтна, противъ една промѣна и въ самото политическо устройство; за да настѣне такава, трѣвало е нѣмнина сила, която да прѣмахне всичко онова, което пасилнето и въковното тириническо Римско владичество бѣ успѣло да създаде и закрие на Полуострова. Тая имино сила, която съчетава въ себе си пробуденото вече национално съзнание на мѣстното население, както и аспирацията му за политическа независимостъ се явява въ лицето на Българитѣ подъ Аспаруха, който следъ политическата консолидация на Българитѣ отатъкъ Дунава, минава

и на дѣсна брягъ за да продължи освободителното дѣло на потиснатитѣ до тогава сити — тракийски народи и да завърши онова политическо възобновление на Полуострова, което почва началото си въ скитъ земи още съ бѣгството на Ауреллиана сѣ Дунава презъ 275 година.

Началото трѣбваше да стигне своя край. Римъ си отпаваше, но заедно съ застрашаващото възрѣсене на всички опитъ „крайдунавски варвари“ върху политическия гробъ на който той бѣ израсналъ, възкръсваше и гръцизма, който задъ държавнитѣ традиции на империята и гордо то название Ромей, криеше свѣтитъ аспирации да изслѣди Римското владичество падъ Таки и Скити и всички онези създадени отъ тѣхъ многочислени народи, именитѣ, които пълнятъ тая эпоха на политическо кипене. Това бѣ единственото сериозно противодѣйствие, което Аспарухъ имаше дасрѣние; и борбата съ него, съставлява историята на брѣгитѣ и войнитѣ ни съ Византия. Етническата сръда въ Дунавските земи и въ цѣлата империя, които въ своитѣ политически аспирации бѣ останала винаги чужда и на Римско и на Гръцко владичество, улесни тая задача и въ кратко време дѣлото на Аспаруха се закрилява въ силитѣ Българска империя на Балканитѣ, чрезъ които потиснатитѣ до тогава скито-тракийски народи, заживяватъ отново свободенъ политически животъ.

Люлката, на тоя животъ е въ Добруджа и всѣка стѣпка въ нея носи следитѣ на нашето минало, на на-

Хроника

Цѣнитѣ на хранитѣ и първитѣ материали въ До-
на. Тѣ сѣ пѣтѣрогно пазко опрѣдѣлени:

Жито 100/тѣхъ кгр.	лв. 21 —
Ичемикъ	16 —
Фасулъ	25 —
Папада	30 —
Вълпа килорама	2-50
Синѣе парчето	80 —

Двѣрцията на продоволствието би трѣбвало да
е въ ролята и правата си за да отстранѣи поводитѣ
праведливи ошаквания отъ страна на населението,
гвата на което би трѣбвало да се шадатъ.

Социалистическата конференция за миръ. По пока-
на прѣдседател на петроградски работнически
съѣздъ, водилъ на широкитѣ социалисти въ
ария, г. Лико Сажжовъ, вѣчера е замѣналь отъ ново
гоколомъ, за да участвува въ международната кон-
ференция на социалистичѣ по въпроса за мира. Кон-
ференцията ще се състои въ началото на идущия мѣ-
сяцъ.

Завърнали сѣ. Н. Ц. Височество прѣстолонаследни-
къ Борисъ Търновски и министър прѣдседателя,
въ послѣднитѣ три седмичи придружаваха Н. В.
въ обиколката му въ Германия, Бавария и Ав-
Унгария сѣ се завърнали въ столицата.

Аеропланната работилница, която ще има да снаб-
българската армия съ аероплани, се гради въ
постѣта на столицата. Софийскѣи е метъ
меѣто на софийската община и г-нъ Ис. Ев. Ге-
огъ личнитѣ си срѣдства сѣ обѣщали по единъ
планъ за армията.

Жетвата. Въ южната частъ на Добруджа е започ-
жетвата. Тазигодишната реколта е отлична.

Новооткритѣ училища въ стара Добруджа.

1. Въ Бабадагска околия. гр. Бабадагъ, с. Конгасъ,
утъ, Горна-Чамурлия, Долна-Чамурлия, Хамаджъ,
Юртъ, Караманска, Камына, Каваджия, Сархъ,
Али-Ракъ, Иогуръ, Иналъ-Чешме, Ески Баба,
Буджакъ, Налбантъ, Армутлий, Камберъ, Баш-
Паша-Къшла и Зибилъ. Всичко 22 училища.

Въ Тулчанска околия. С. Епи-кой, Хаджиларъ,
мудия, Катарой, Шария и Бешъ-Тене. Всичко
ца.

Мачинска околия. гр. Мачинъ, с. Черна, Гречи,
Хасанларъ, Адорманъ, Всичко 6 училища.

4. Въ Исанченска околия. Гр. Исака, с. Николи-
Фрекаей, Органкой, Дунковица, Чипели, Ракелъ,
ка и Телица. Всичко 9 училища.

5. Въ Меджидийска околия. гр. Меджидие.

6. Въ Къстенджанска околия. гр. Кюстенджа, Ка-
рѣ, Дунджия, Иллитий, Карахарманъ, Голѣвъ
тъкъ, Тузла и Касанкой. Всичко 7 училища.

7. Въ островска околия. с. Каплий и с. Алмалий.
Всички училища се посещаватъ отъ около шестъ
ученици, обучението се води отъ 74 учители—
и, 8 учители и единъ свещеникъ, учебнитѣ за-
пе продължаватъ и прѣвъ лѣтнитѣ ваканционни

Паритѣ български церковно-училищни настоятел-
стичии, които Ромѣния бѣ закрила, се възобно-
вно и поемагъ гризата за поддръжката и у-
аа свонѣи черкви и училища, улеснявани отъ
та дасть до възможа, това е възможно съ учи-
ваници заемани неогрѣени длъжности.

Единъ войничъ училищѣи инспекторъ изпитыва
та въ училищна инспекция въ Бабадагъ, ка-

дѣто ежедневно се получаватъ все нови заявления и
молби за учители и книги, много отъ които не могатъ
своевременно да се удовлетворятъ поради липса на сво-
боденъ училищенъ персоналъ.

Слѣдъ като се освободихме — пишатъ жители-
тѣ отъ с. Долни Ирмилъ, Кюстенджанско, настанаха
радостни дни за насъ, добруджанскитѣ българи, радост-
ни още по-вече, когато се научихме, че изпращатъ учи-
тели, които да учатъ дѣцата ни на родния ни сладкъ
езикъ. . . Разпоредете, молимъ, што и въ нашето село
Ирмилъ да ни се изпроводи единъ учителъ, който да
ни учи дѣцата и да просвѣщава самитѣ насъ".

Жители на градъ Остроувъ казватъ:

„Въ продължение на 38 години робство бѣхме
принудени да учимъ дѣцата си на чуждъ, ромѣнски
езикъ, въпрѣки нашето желаніе; сега, обаче, когато сме
свободни и влизаме въ прѣдѣлитѣ на нашето мило оте-
чество, най-учтиво Ви молимъ да се открие българско
училище, въ което искаме дѣцата ни да се учатъ на
матерния езикъ".

Отъ Телица телеграфиратъ: „Днесъ 24 юни е из-
вършенъ водосѣтъ и тържествено открито първоначал-
но училище наименувано „Князь Борисъ“ занесани
40 ученици.

Скъпия духъ вѣе въ всички молби и заявления,
получени до сега.

Читалища въ стара Добруджа. Прѣвъ послѣднитѣ
два три мѣсеца сѣ открили читалища въ слѣднитѣ на-
селени мѣста:

Гр. Тулча, гр. Бабадагъ, с. Епи-кой. Конгасъ,
Хаджиларъ, Каменица, Башъ-кой Черна, гр. Мачинъ,
с. Касанкой, Иналъ-Чешме, Вейлаутъ и Кюстенджа.

Соль. Завчера въ града ни пристигнаха три ва-
гона соль прѣдзначена за мѣстното население въ
градътѣ и околията. Въ скоро врѣме се очаква при-
стигането на захаръ и галъ за задоволяването на пуш-
дитѣ на мѣстното население.

Разкопкитѣ около с. Николицель. Г-нъ К. Шкор-
пилъ, който отъ единъ мѣсець пасамъ се намира въ
Добруджа е прѣдприелъ разкопки въ околноститѣ на
с. Николицель, Тулчанско, за пълното расприваніе
форхитѣ и деталитѣ на Аспаруховия укрѣненъ лагеръ,
който е служилъ за отбрана на българитѣ слѣдъ ми-
навапиего на Дунава. Слѣдъ завършването на разкоп-
китѣ около Николицель, ученитѣ археологъ ще про-
дължи работата си въ нѣкои други краища на сѣверна
Добруджа.

Вземанията отъ Влашко. Царскѣи Български прѣд-
ставителъ при военното управление на Ромѣния въ гр.
Букурещъ, съобщава, че при германския стопански шабъ
въ сѣния градъ е уреденъ отдѣлъ за покровителству-
ване на съюзническитѣ кредитори, службата на които
е да помага, съдѣйствува и посредничатъ на кредитори-
тѣ, поданици на съюзитѣ държави за прибиране взе-
манията нѣкъ, търговски и обикновени, срѣду длъжници
ромѣнски поданици, дружества, банки и общини а въ
ограниченъ размѣръ и срѣду държавата.

Заинтересованитѣ български поданици, живущи въ
и въль отъ царството, които иматъ такива взимания и
не могатъ сами да ги прибератъ, се поканватъ въ най-
близо врѣме, а най-късно до 31 августъ 1917 г. да
подадатъ заявления си, придружени съ доказателства-
та до софийската търговска камара, която отъ своя
страна ще ги прѣпраща на българското прѣдставител-
ство при военното управление на Ромѣния, въ гр. Буку-
рещъ, за внасянето нѣкъ въ комисията, гдѣто участвува
и нашия делегатъ.

Заявленията и приложенията имъ, които трѣбва
да се подаватъ на нѣмски езикъ и въ прѣводъ на бъл-
гарски, се освобождаватъ отъ гербовъ зборъ и отъ дру-

За мѣстния аѣчески хоръ. Въ градътѣ ни, напо-
слѣдъкъ бѣ основанъ пѣвчески хоръ отъ любители
и любители на музиката, който допринесе твърдѣ
много за културния и общественъ подъемъ въ сами-

обяснява съ цѣльта на Траяна да плани съ тѣхъ мѣст-
ното варварско население; за тракийския конникъ по
сарматската ризница отъ трофеи, който вѣчи върха на
памѣтника, той нищо не споменава; Сарматскитѣ кон-
ници по-релефитѣ, той прѣдставлява за римски тапѣва,
а двата гранади бѣло-каменни лѣва, които красятъ
фасадата на памѣтника, той отминава съ обяснението,
че били поставени да служатъ само за оточни улеи на
дъждовнитѣ води, които се стичали прѣвъ устата имъ.
Върха на изобретателността му, обаче, се изразява съ
измисленіята отъ него седморазенъ латински надписъ,
който той съчинява отъ десетъ букви, събрали и на-
годеши по десетъ различни парчета, памѣрени изъ разни
околии мѣста, безъ тѣи парчета да прѣдставляватъ
възможността да бждатъ съставени въ приемливъ
единство и безъ формата на бѣхното плотетично съгла-
суване, да отговори на мѣсто отъ фасадата на па-
мѣтника, каждѣто той ги поставя като реставриранъ
памѣтенъ надписъ.

Аспаруховия окопъ при Николицель за Ромѣнитѣ
стана Траяновъ валъ. „Траяновъ валъ“, кръстѣха тѣи
окопитѣ по лицията Меджидие — Кюстенджа, които е
известно, че сѣверния двоецъ окопъ на тѣи линия е
изстроенъ въ 377 год. при Валенцій и въ защитѣ на им-
перията отъ готи и хуни, а южния е старо-Български
отъ тѣи на Николицельския и окопитѣ при Абоба,
прѣдзначени за защитѣ отъ южно нападение.

Развалинитѣ отъ височинитѣ при Епи Сала, Ро-

итѣ градъ. Неизвѣстно по какви причини, обаче,
нѣкои отъ членовѣтѣ на хорътѣ го напустнаха, и
той сега, макаръ, че съществува, но е анемиченъ.
Касае се за едно общополезно дѣло, въ което лич-
нитѣ недоразумѣния не бива да иматъ нито мѣсто
нито влияние. Ние правимъ апелъ къмъ бив-
шитѣ членове на хорътѣ, интелигентни хора, да
се завърнатъ въ него и оживятъ и засилятъ съ
дарбитѣ и усилията си доброто начинание. Надѣваме
се, също така, че госпожицитѣ отъ врѣменно-живу-
ющитѣ въ града ни нѣколко тулчански фамилии,
особенно ония, които сѣ членѣи на тулчанския смѣ-
сенъ хоръ, ще се притечатъ въ подкрѣпа и засилването
на хорътѣ, за да може той да изиграе пълно оная
роля, която пѣа да играе въ живота на града ни.

Добруджанци, разпространявайте в. „ДОБРУДЖА“

Народо-спомогателенъ фондъ „Добруджа“.

(Продължение отъ брой 1).

Прѣвсепи . . . лв. 19,850—

Ст. Хр. Калева	600 —
Князъ Гагаузова	300 —
Димитър Г. Марковъ	200 —
Елена Г. Кранджавлова	500 —
Георги С. Димитровъ	200 —
Кръстю Г. Кръстевъ	300 —
Стефанъ М. Стояновъ	10 —
Майоръ Христовъ	100 —
Стефанъ М. Халачевъ	500 —
Князъ Гено Димитрова	200 —
Ради Недевъ	500 —
Иванъ И. Кръстевъ	200 —
Панайотъ Александровъ	200 —
Слави Вълевъ	200 —
Стефанъ С. Габравовъ	200 —
Михаилъ Стояновъ	300 —
Слави Дръновски	200 —
Иванъ Ковановъ	3515 —
Женското благотв. д-во „Надѣжда“	100 —
Драганъ Русевъ	28,975 —

Всичко отъ гр. Тулча лв. 28,975 —

село Епи-кой	1159 —
село Армутлий	944.50
Мачинъ	750 —
Село Конгасъ	1000 —
Село Хаджилари	1735 —
село Ирмилъ	565.40
село Горна-Чамурли	870 —
село Скри-Ръоль	1675 —
село Вей Даутъ	1428.70

Всичко лв. 40450.10

Подпискитѣ продължаватъ.

Забѣлѣжка: Селата се умоляватъ да прѣдста-
ватъ подробнитѣ списъци на пожертвувателитѣ.

Разпискитѣ се издаватъ въ управлението на фон-
да въ Бабадагъ.

ИВАНЪ Ж. ИВАНОВЪ — БАБАДАГЪ

Настоятелъ на всички български вѣстници и

СКЛАДЪ

на канцеларска хартия и училищни потрѣби.

изродическо дѣло, на нашата жизненостъ и на-
нещастия. Въ Добруджа лежи не само гаран-
за наша сѣверна безопасностъ, но тамъ е па-
наша мила национална мѣстъ, на начал-
не национално съзнание и на неговото поли-
творчество. Тамъ е началото и краятъ на на-
стория, макаръ Римското, Гръцкото, Турското и
во владѣства да сѣ покрили всичко, това въ-
ли и фалсъ, а българската скромностъ и отъ-
пнегъи духъ — въ забрава и безвѣстие.

Добруджа е пълна съ археологически па-
и на това нѣщо мѣсто, които Ромѣнитѣ въ
самозабравъ римски потрѣби разгласяватъ и
вливатъ за римски тапѣва, а много отъ тѣхъ,
е се вдаватъ на подобна фалшификация, поста-
въ по-голяма безвѣстностъ и скритостъ отъ
който сѣ ги изгласили вѣковетѣ

мѣнитѣ кръстѣха *Cetatea Eraclea* — Хераклийска крѣ-
постъ, когато е видно, че крѣпостъта, развалинитѣ на
които сѣ запазили характернитѣ ѣ форми, е съ шесто-
жъглии бастони, което показва, че тя датира отъ срѣд-
нитѣ вѣкове т. е. отъ врѣмето на Добротича и чѣслѣ-
дователно, това е Добротичева крѣпостъ.

Въ Карпасуфъ се разкрива почти пълно запа-
зена крѣпостъ съ подземни входи и каменни старо-
българска черква; при тѣи находки разкопкитѣ спи-
ратъ, нѣколко плочки биватъ изпотрошени, други на-
ново закопани.

По самото платно на сегашното село Прислава
лѣжатъ затрунати развалинитѣ на старо Прѣстолия
Български градъ Прѣслава — бившия Мезаполонъ
на Анна Каменица, който погребѣи се дѣи при Емуса,
защото той се е намиралъ при Дунава.

Отъ начало и до Свѣтославовитѣ войни, история-
та на Добруджа е историята на България и центъра
на нейния политически, културенъ и духовенъ животъ.
Тукъ лежатъ памѣтницитѣ на нашата вѣществува кул-
тура, тукъ е и великата гробница на нашитѣ дѣди, надъ
които се носи тѣхния безсмъртенъ духъ, който устоя на
всички катаклизми и вдъхновява всички послѣдующи
поколения въ нескончаемъ борба съ враговетѣ на Бъл-
гария.

М а р т и р о л о г ъ

на Българитѣ — Добруджански граждани, които Ромжнитѣ сж отвлѣкли като заложници и държатъ затворени въ салхани, затвори и открити плѣннически лагери при специаленъ мъчителски режимъ *).

с. Ени-кьои (Тулчанско).

1. Кирчо Ивановъ
2. Койчо Добревъ
3. Ангелъ Кирчевъ
4. Върбанъ Ивановъ
5. Райко Димитровъ
6. Димо Гинковъ
7. Атанасъ Георгиевъ
8. Димитъръ Михалевъ
9. Атанасъ Юрдановъ
10. Янко Митевъ
11. Юрданъ Василевъ Жековъ
12. Василь Георгиевъ
13. Атанасъ Атанасовъ
14. Добри Станчевъ
15. Жеко Димитровъ
16. Костадинъ Петровъ
17. Димитъръ Петковъ
18. Ташо Василевъ
19. Стоянъ Бопевъ
20. Вълчанъ Димитровъ
21. Тодоръ Янковъ
22. Желъшчо Къневъ

с. Хажилари (Тулчанско)

1. Димитъръ Диневъ
2. Георги Ангеловъ
3. Вълчанъ Маноловъ
4. Калю Диневъ
5. Стоянъ Радусевъ
6. Сърругата на Ст. Радусевъ
7. Стоянъ Ив. Богдановъ
8. Тодоръ Бопевъ
9. Стоянъ Петровъ
10. Жената на Михалъ Бопчевъ
11. Жената на Руси Бадаровъ
12. Начо Ангеловъ

с. Фрекаей (Тулчанско).

1. Петъръ Т. Чобановъ 62 г.
2. Василь Т. Чобановъ 58 г.
3. Иванъ Калчевъ 70 г.
4. Георги Калчевъ 65 г.
5. Христо Калчевъ 50 г.
6. Никола Калчевъ 68 г.
7. Маринъ В. Мутафовъ 70 г.
8. Василь Симеоновъ 60 г.
9. Иванъ В. Мутафовъ 50 г.
10. Митко Георгиевъ 85 г.
11. Иванъ М. Мариновъ 58 г.
12. Иванъ Кировъ 65.
13. Георги Филиповъ 58 г.
14. Юрданъ Синджирлиевъ 60 г.
15. Стефанъ Синджирлиевъ 50.
16. Митю Калевъ 58 г.
17. Алекс. Г. Александровъ 28 г.
18. Андрѣй Теневъ 70 г.
19. Пантелей Теневъ 65 г.
20. Василь Трифоновъ 52 г.
21. Кючюкъ Асанъ 70 г.
22. Ибраимъ Симви 70 г.
23. Георги Златевъ 35 г.
24. Митю Добревъ 62 г.
25. Георги Добревъ 65 г.
26. Тавасъ Николовъ 70 г.

с. Ортакьои (Тулчанско).

1. Райчо Градинаровъ
2. Жена му и дѣте на 4 год.

с. Камана (Тулчанско).

1. Костадинъ Николъ
2. Михалъ Бойчевъ
3. Янко Ивановъ
4. Георги Александровъ
5. Колю Колевъ
6. Жеко Димовъ
7. Ради Вълчевъ
8. Тою Ивановъ
9. Слави Митевъ
10. Жеко Колевъ
11. Желъско Дяковъ

с. Хамамджи (тулчанско)

1. Слави Драгановъ 48 год.
2. Сивко Танасовъ 50 год.

с. Черна (Тулчанско)

1. Тодоръ Георгиевъ
2. Злате Георгиевъ
3. Нико Радиковъ
4. Русе Ивановъ
5. Петъръ Ивановъ
6. Маринъ Помаковъ
7. Костадинъ Димовъ
8. Доне Стояновъ
9. Драганъ Вълковъ
10. Никола Ненчовъ
11. Раде Долевъ
12. Юрданъ Великовъ
13. Евчо Кр. Геновъ
14. Петъръ Стоичевъ
15. Петъръ Гаджоловъ
16. Георги Долевъ
17. Иванъ Р. Енчевъ
18. Раде Ивановъ
19. Тодоръ Станевъ
20. Герасъ Петковъ
21. Никола Андрѣевъ
22. Иванъ Алексевъ
23. Тасе Андрѣевъ
24. Георги Дититровъ
25. Митю Дялевъ
26. Велико Бачоваровъ
27. Иванъ Еневъ
28. Жепо Николовъ
29. Георги Ивановъ
30. Лазаръ Юрдановъ
31. Георги Костовъ
32. Георги Продановъ
23. Киро Пенювъ
34. Чернико Петровъ
35. Раде Помаковъ
36. Георги Нѣдевъ
37. Пеню Гарговъ
38. Велико Г. Филевъ
39. Тавасъ М. Гарговъ
40. Стоянъ Г. Желѣсковъ
41. Стоянъ Георгиевъ
42. Георги Великовъ
43. Иванъ Димовъ
44. Стойко Стоичевъ
45. Никола Танасовъ
46. Недѣлчо Г. Кираковъ
47. Митю Колчевъ
48. Костад. Фитчеджиевъ
49. Жеко Недевъ Лунговъ
50. Вълчо Михаловъ
51. Ангелъ Терзиевъ
52. Скендѣръ Хусеиновъ
53. Исламъ Салчевъ
54. Али Хусеиновъ
55. Елиявъ Хусеиновъ

с. Башкьой (Тулчанско).

1. Тодоръ Ивановъ
2. Петъръ Вълевъ
3. Вълчо Вълевъ
4. Вълчо Слбевъ
5. Желю Слбевъ
6. Петъръ Стоевъ
7. Недю Стефановъ
8. Петъръ Ненчовъ
9. Ненчо Петровъ
10. Стоичо Ненчовъ
11. Слави Ненчовъ
12. Велико Николовъ
13. Вълчо Димитровъ
14. Ангелъ Ив. Йорговъ
15. Иванъ Димитровъ
16. Стефанъ Поповъ
17. Стефанъ Ст. Недѣлчевъ
18. Василь Ив. Василевъ
19. Христо Раданъ Вълчевъ
20. Стоянъ Андрѣевъ

21. Никола Петровъ
22. Петъръ Христовъ
23. Стоянъ Русевъ
24. Добри Вълчовъ
25. Антонъ Андрѣевъ
26. Вълчо Георг. Райновъ
27. Тодоръ Калевъ
28. Петъръ Калевъ
29. Желю Василевъ
30. Стефанъ Димитровъ
31. Димитъръ Антоновъ
32. Дим. Ив. Йорговъ
33. Никола Илчевъ
34. Иванъ Илчевъ
35. Георги Илчевъ
36. Бойчо Димитровъ
37. Вълчо Василевъ
38. Нено Богоевъ
39. Ив. Даскаловъ
40. Дим. Ив. Гановъ
41. Георги Стоянъ Станевъ

с. Каталой (Тулчанско)

1. Юрданъ Енчевъ
2. Димо Коевъ
3. Станю Коевъ
4. Стоянъ Коевъ
5. Петко Славовъ
6. Добри Йовчевъ
7. Костадинъ Николовъ
8. Стефанъ Николовъ
9. Иванъ Михаловъ

с. Чинели (Тулчанско)

1. Василь Добревъ
2. Стефанъ Добревъ
3. Христо Д. Таневъ
4. Добри Стефановъ
5. Стоянъ Петровъ
6. Димитъръ Иваловъ
7. Недѣлчо Видоловъ
8. Слави Христовъ
9. Стефанъ Алексевъ
10. Димитраки Драгневъ
11. Матю Тодоровъ
12. Никола Димовъ
13. Кълинъ Алексевъ
14. Христо Димовъ
15. Киро Тодоровъ

с. Караманъ-кьой (Тулчан.)

1. Георги Н. Николовъ 50 г.
2. Дим. Рачовъ 48 г.
3. Димитъръ Рачовъ 75 г.
4. Атанасъ Рачовъ 65 г.
5. Иванъ Рачовъ 58 г.
6. Тодоръ Вълковъ 68 г.
7. Банко Добревъ 82 г.
8. Митю Добревъ 60 г.
9. Маринъ Ненчовъ 58 г.
10. Симеонъ Ненчовъ 55 г.
11. Тодоръ х. Господиновъ 73 г.
12. Добре п. Кофаровъ 55 г.
13. Банко „ 60 г.
14. Стефанъ Ст. Калевъ 55 г.
15. Калю Ст. Калевъ 50 г.
16. Костадинъ Казанлиевъ 40 г.
17. Вълчо Димовъ 70 г.
18. Влаво Мавродиновъ 78 г.
19. Манчо Илчевъ 65 г.
20. Маринъ Карагьозовъ 60 г.
21. Георги Ст. Калчевъ 65 г.
22. Костовъ 65 г.
23. Христо Бѣливановъ 60 г.
24. Калю Дойчовъ 70 г.
25. Христо Филевъ 35 г.

26. Стойко Тодоровъ 55 г.
27. Влаво „ 30 г.
28. Стефанъ Банчовъ 35 г.
29. Манчо Пананотовъ 65 г.
30. Тавасъ Пананотовъ 60 г.
31. Георги Ненчовъ 70 г.
32. Иванъ Ненчовъ 65 г.
33. Георги Ю. Власевъ 19 г.
34. „ И. Ивановъ 18 г.
35. Апдонъ Георговъ 60 г.
36. Димитъръ ив. Христовъ 55 г.
37. Иванъ Ст. Мавродиновъ 25 г.
38. Александръ А. Колковъ 30 г.
39. Василь В. Карагьоревъ 30 г.
40. Матю „ 65 г.

с. Армутлии (Тулчанско)

1. Райно Георгиевъ
2. Димитъръ Тодоровъ
3. Стефанъ Ангеловъ
4. Драги Пеневъ
5. Маринъ Петковъ
6. Димо Вълчовъ
7. Василь Георгиевъ
8. Нено Ивановъ
9. Стефанъ Драгановъ
10. Иванъ Бопчевъ
11. Георги Ангеловъ
12. Константинъ Ивановъ
13. Христо Петровъ
14. Иванъ Христовъ
15. Михаилъ Тодоровъ

с. Сари-кьой (Тулчанско)

1. Юрданъ Минковъ открива мочето си 17 год.

с. Паша-Къшла (Тулчан.)

1. Димитъръ Христо Поповъ 48
2. Ангелъ Колевъ 50 г.
3. Василь Колевъ 55 г.
4. Юрданъ Михаловъ 36 г.
5. Маринъ Чекердековъ 50 г.
6. Антонъ Чекердековъ 55 г.
7. Манюль Димитровъ 44 г.

с. Бешъ-Тепе (Тулчанско)

1. Минчо Тончевъ 70 г.
2. Ганчо Каравановъ 68 г.
3. Евчо Ст. Николовъ 45 г.
4. Делю Ст. Николовъ 35 г.
5. Ив. Ив. Юрдановъ 50 г.
6. Хр. Парашкевовъ 60 г.
7. Митю Ставревъ 45 г.
8. Хр. Ивановъ 40 г.
9. Георги Великовъ 55 г.
10. Коста Баевъ 50 г.
11. Хр. Пеневъ 65 г.
12. Деню Русевъ 55 г.
13. Ташо Георгиевъ 50 г.

с. Хаджи-гьолъ (Тулчанско)

1. Коста Илмовъ 65 г.
2. Димитъръ Ваповъ 63 г.
3. Ив. М. Савовъ 60 г.
4. Георги Станковъ 70 г.
5. Димитъръ Михалевъ 60 г.
6. Велико Михаловъ 70 г.
7. Хино Михаловъ 75 г.
8. Георги Славовъ 65 г.
9. Колю Костовъ 65 г.
10. Коста Михаловъ 45 г.
11. Георги Кирчевъ 40 г.
12. Михалъ Николовъ 35 г.
13. Митю Желевъ

Забѣлѣжка. Умоляватъ се всички общини и частни лица които забѣлѣжатъ грѣшки и опущения въ списъцитѣ да ги съобщаватъ въ редакцията.